

Checklist Relatie RvT en externe accountant

Algemeen

De primaire taak van de externe accountant is de controle van de jaarrekening en van andere wettelijk vereiste financiële verantwoordingen waaronder de productieverantwoording en de nacalculatie van het wettelijk budget. Het doel van de controle van een jaarrekening is om vast te stellen of, naar het oordeel van de accountant, de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële positie, het resultaat en de cashflow van de instelling en of deze in overeenstemming is met alle relevante algemene en zorgspecifieke grondslagen voor financiële verslaggeving. De accountant heeft daarnaast een rol in de oordeelsvorming over de interne risicobeheersings- en controlesystemen alsmede de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Indien er geen auditcommissie is ingesteld, geldt in deze paragraaf dat de taken daarvan worden uitgevoerd door de voltallige raad van toezicht.

Benoeming accountant

- De voltallige raad van toezicht benoemt op voordracht van de auditcommissie en de raad van bestuur de accountant; voordracht en selectie komt meestal tot stand via aanbesteding.
- In overleg met de raad van bestuur en de accountant wordt de benoemingstermijn bepaald door de raad van toezicht.

Relatie auditcommissie, raad van bestuur (financieel directeur) en accountant

- De auditcommissie bespreekt met de raad van bestuur en de accountant hoe de onderlinge samenwerking vorm krijgt.
- De accountant werkt – als uitgangspunt – met de raad van bestuur, maar voor de raad van toezicht.
- Het staat de accountant vrij rechtstreeks contact op te nemen met de raad van toezicht of de auditcommissie, indien de accountant dit noodzakelijk acht.
- De samenwerking tussen auditcommissie, raad van bestuur en accountant wordt tijdens de evaluatie van de werkzaamheden van de accountant expliciet besproken en gerapporteerd aan de voltallige raad van toezicht.

Aandachtsgebieden overleg met de accountant

- De auditcommissie en de raad van bestuur bespreken met de accountant de wederzijdse verwachtingen, teneinde een constructieve samenwerking te realiseren.
- De auditcommissie dient op gezette tijden gedurende het jaar – bij voorkeur in het bijzijn van de raad van bestuur – besprekingen te beleggen met de externe accountant. Hierbij kunnen onder meer de volgende zaken aan bod te komen:
 - Financiële verslaggeving (jaarcijfers en tussentijdse cijfers) en het oordeel van de accountant over inhoud, betrouwbaarheid en uitkomsten van het financiële beleid.
 - Verslaggevingsissues en ontwikkelingen in (financiële) wet- en regelgeving.
 - Bevindingen ten aanzien van interne risicobeheersings- en controlesystemen van de zorginstelling, waaronder ook de ICT.
 - Algemene opmerkingen op het gebied van governance.

- Dienstverlening (kwalificaties accountants, onafhankelijkheid, controleaanpak, enz.)

De auditcommissie spreekt ook met de accountant buiten aanwezigheid van de raad van bestuur.

- Conform gemaakte afspraken wordt het functioneren van de accountant periodiek beoordeeld door de auditcommissie, maar niet eerder nadat de raad van bestuur hierover gehoord is.

Onafhankelijkheid en beloning accountant

- Het is aan de instelling om aan te geven hoever de dienstverlening van de accountant mag reiken. De afweging dient onder meer te worden gebaseerd op de vereiste onafhankelijkheid, de te bereiken efficiency en de gewenste prijs/kwaliteitverhouding.
- Ten behoeve van de naleving van geldende regelgeving en gemaakte afspraken over onafhankelijkheid is het gewenst dat de volgende soorten werkzaamheden globaal worden beschreven:
 - Auditservices.
 - Audit gerelateerde services.
 - Non-auditservices.
 - Niet-toegestane diensten door de controlerend accountant.
- Ieder jaar zal de auditcommissie de onafhankelijkheid van de accountant beoordelen en hiervan verslag uitbrengen aan de voltallige raad van toezicht. Dit verslag zal alle veranderingen in het beleid of de situatie aan de orde stellen.
- Jaarlijks zal de accountant in het accountantsverslag een overzicht opnemen van de verrichte auditservices, audit gerelateerde services en non-auditservices. Het overzicht zal zowel een beschrijving van de verrichte werkzaamheden als de hoogte van de gedeclareerde bedragen weergeven.
- De beloning van en de opdrachtverlening tot het uitvoeren van zowel controlewerkzaamheden als niet-controlewerkzaamheden door de externe accountant wordt goedgekeurd door de raad van toezicht op voorstel van de auditcommissie en na overleg met de raad van bestuur.
- De auditcommissie kan de raad van bestuur machtigen om bepaalde werkzaamheden (die niet vallen onder 'niet toegestane werkzaamheden') tot een bepaald bedrag te accorderen zonder tussenkomst van de raad van bestuur.

Rapportage bevindingen accountant

- De accountant rapporteert de bevindingen jaarlijks in managementletters en accountantsverslagen. De auditcommissie bespreekt deze rapportages met de accountant in aanwezigheid van de raad van bestuur, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de financiële positie, bijzonderheden in de jaarrekening en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen.
- De raad van toezicht bespreekt de jaarrekening en het accountantsverslag met de accountant, waarbij tevens de notulen van de auditcommissie beschikbaar zijn.
- De controle van de jaarrekening of andere verantwoordingen of bij andere werkzaamheden kan de accountant aanleiding geven tot opmerkingen en/of bevindingen die buiten het kader

van de normale rapportages vallen. De accountant informeert de raad van bestuur en vervolgens de auditcommissie hierover op gepaste wijze. In bijzondere situaties spreekt de accountant hierover met de auditcommissie, buiten aanwezigheid van het bestuur.

Gedacht kan worden aan:

- vragen aangaande integriteit en fraude;
- opmerkingen over de effectiviteit van de internal governance;
- algemene opmerkingen over governance of beheersingssytemen;
- verschil van inzicht tussen de accountant en de instelling (bijvoorbeeld bij specifieke onderdelen of (staf)afdelingen van de instelling;
- informatie die in principe niet extern wordt gepubliceerd.

Interne controlefunctie

De interne controlefunctie voert op basis van de 'Regelingen Administratieve Organisatie en Interne Controle' interne controles uit om ervoor te zorgen dat de risico's die samenhangen met het productieproces beheerst kunnen worden. De interne controle moet zijn gebaseerd op een risicoanalyse waarbij wordt getoetst in hoeverre de risico's door de interne beheersing zijn afgedekt en aanvullende controles moeten worden verricht op posten waar nog een resterend risico aanwezig is. De risicoanalyse en werkzaamheden van de interne controlefunctie worden vastgelegd in een intern controleplan.

De interne controlefunctie dient te zorgen voor periodieke rapportages aan de raad van bestuur over de uitgevoerde controles. De gesignaleerde (mogelijke) fouten, de terugkoppeling hiervan naar de verantwoordelijken en het uitvoeren van eventuele correcties in de productieregistratie dienen systematisch te worden vastgelegd. De interne controlefunctie legt rechtstreeks verantwoording af aan de raad van bestuur. Een afschrift van deze rapportage wordt, na bespreking met de raad van bestuur, verstrekt aan de auditcommissie. Het toezicht dat de auditcommissie dient uit te oefenen op de interne controlefunctie is op hoofdlijnen gelijk aan het toezicht op de interne accountant.

Door wijzigingen in de wet- en regelgeving krijgen zorgorganisaties meer ruimte voor ondernemerschap. Daarmee ontstaan ook nieuwe risico's. De belangrijkste daarvan zijn de risico's die samenhangen met de verantwoordelijkheid voor onder meer het vastgoed. Dat heeft zijn effect op de relatie tussen de zorgorganisaties en de banken. Het toetsen van de financierbaarheid van de plannen van een zorgorganisatie is veel meer dan voorheen aandachtspunt. Ook vraagstukken als rentemanagement en werkkapitaalbeheer worden door wijzigingen in de regelgeving van belang. Van de zorginstelling mag worden verwacht dat deze deugdelijke businessplannen opstelt. Van de huisbank mag worden verwacht dat deze tevens optreedt als sparringpartner en adviseur voor de bestuurder.